

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/486/2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

121/2017. (VII. 6.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2016. november 24-én előterjesztett **panaszát** a 2017. július 6-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, illetve alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2016. november 24-én, postai úton terjesztette elő panaszbeadványát, a vele szemben 2016. november 21-én foganatosított rendőri intézkedéssel szemben.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy panasszal és kifogással szeretne élni 2016. november 21-én, kb. 20 óra 10 perc körüli időpontban a [...] szám előtt történt rendőri intézkedés miatt. A közúti igazoltatása során ugyanis az alábbiak szerint alkalmaztak a panaszossal szemben alkoholszondát.

A panaszossal szemben intézkedő rendőr ugyanis kényszerítette őt, hogy egy koszos, baktériumoktól, vírusoktól fertőzött műanyagcsövet a szájába vegyen. Többször meg kellett fújnia, mert a rendőr nem volt elégedett az eredménnyel. A panaszos elmondta, hogy 2013-óta intersticiális betegségben szenved, asztmával, gyengült sejtes alaplégzéssel.

¹ Az Rtv. 93/A. §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

Ezt követően a panaszost beültették a rendőrautóba és a [...] Rendőrőrsre szállították, amely során tájékoztatták a jogorvoslati jogairól. Erről aláírtak vele egy papírt, de ez nem igaz. Ellenben az intézkedő rendőr vezetés közben a saját mobiltelefonján privát beszélgetést folytatott feltehetően az élettársával; ez szűrődött ki a párbeszédéből.

Az őrsön a panaszosnak egy másik gépbe kellett fűjnia, szintén egy nem fertőtlenített, használt műanyagcső szájba vételével, így újabb fertőzésveszélynek tették ki a panaszost. Közben három nap elzárással fenyegették, ha nem fűj jól. Több mint egy órán keresztül tartott az eljárás, amely végén több oldalnyi dokumentumot írtattak vele alá, amelyből egy példányt sem kapott; annyit mondtak neki ennek kapcsán, hogy „szerencséje volt” és a kezébe nyomtak egy 100000 forintról szóló csekket. Ezt követően közölték vele, hogy elmehet és folytathatja az útját a gépkocsival.

A panaszos előadta, hogy az autója kb. 1,5 km-re állt az őrstől, mindkét oldali necrosis capitis femoris, arthosis coxarum miatt (ez mankóval is) jelentős távolság. A panaszos elmondta, hogy végig a kerítésbe kapaszkodva jutott vissza a gépjárművéhez.

Az intézkedés teljes időtartama alatt kiszolgáltatottnak érezte magát és félt, nem mert ellenkezni. Miután elmondta, hogy nem fogyasztott alkoholt, még nagyobb nyomás alá helyezték, mindenben együttműködött, mindent aláírt. Csak arra tudott gondolni, hogy így talán előbb elengedték. Két rémálmokkal teli éjszakának kellett eltelnie, hogy meg tudja írnia a Testületnek a levelet.

A panaszos végezetül közölte, hogy véralkoholvizsgálat nem történt, amely egyértelműen bizonyítaná az ártatlanságát. A tüdő és ízületi betegségei miatt is szigorúan tilos alkoholt fogyasztania. A többi mérés, szonda eredményéről nyilatkozni nem tud, mert erről semmilyen dokumentumot nem kapott.

A panaszos véleménye szerint ez nem egy rendőri intézkedés volt, hanem egy beteg ember sorozatos megaláztatása.

A panaszos minderre figyelemmel kérte a Testületet, hogy törölje a büntetését; ellenkező esetben kéri az összes ügyvel kapcsolatos dokumentum, feljegyzés, határozat, stb. másolatát.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a [...] Rendőrkapitánysághoz. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) B. A. r. örgy. 2016. december 23-án készítette el a panaszos által sérelmezett rendőri intézkedésről az összefoglaló jelentését.

A panaszos beadványában előadta, hogy az intézkedő rendőrök használt, szennyezett alkoholszonda megfűjására kényszerítették előbb a [...] utca 16. szám előtt, majd ezt követően előállításánál a [...] Rendőrőrsön is. A panaszos beadványa szerint ezután a kezébe nyomtak 100000 forintról szóló csekket, majd elbocsátották. Sérelmezi, hogy több

dokumentumot aláírtak vele, amelyekből nem kapott és nem is ismeri a terhére rótt szabálysértést. Továbbá a gépkocsit vezető rendőr telefonált vezetés közben.

A bejelentés nyomán rendőri intézkedés elleni panasz miatt [...] számon közigazgatási eljárás elrendelésére került sor, amelyről a panaszost értesítették.

A beszerzett adatok, dokumentációk szerint a [...] Rendőrkapitányság [...] Rendőrőrs Rendészeti Osztály beosztottjai, K. G. c. r. törm. és P. M. c. r. törm. 2016. november 21-én 20 óra 15 perckor a [...] utca 16. szám előtt közúti gépjármű-ellenőrzés címén intézkedés alá vonták a panaszost, aki a [...] frsz-ú [...] típusú személygépkocsival közlekedett. Az intézkedés során vele szemben Drager típusú alkoholszondát alkalmaztak, amely 0,24 mg/l értékű alkoholfogyasztást mutatott ki. Ezért a panaszost a [...] Rendőrőrsre előállították, ahol a Seres Ethylometer készüléken megismételték a légalkoholvizsgálatot, amely eredménye 0,25 mg/l volt. Mivel az alkoholkoncentráció mennyisége a szabálysértési értéken belül volt, ezért [...] kkt. ügyszámon 100000 forint közigazgatási bírságot szabtak ki a panaszossal szemben, amelyet a panaszos aláírásával igazolhatóan átvett, valamint a jogorvoslati lehetőségéről az intézkedő rendőr őt felvilágosította.

P. M. c.r. törm. tanúkenti kihallgatása során elmondta, hogy mindkét esetben bontatlan, celofánba csomagolt, rendszeresített fúvókát alkalmaztak, amelyet a panaszos előtt bontottak ki. Mind a szolgálati gépkocsiban, mind a rendőrőrsön megfelelő számú tartalék, bontatlan csomagolású fúvóka áll a rendelkezésre.

A panaszos az intézkedés során az alkoholfogyasztást elismerte, az intézkedésnek nem szegült ellen, együttműködő volt, kényszeríteni nem kellett semmire sem. Az alkoholtesztet által kinyomtatott, az alkoholfogyasztást bizonyító eredményt aláírta, ahogyan az előállításhoz szóló igazolást is. Az igazolást, a közigazgatási bírságról szóló tájékoztatót és a [...] számú készpénz átutalási megbízást a panaszosnak átadták. A tanú tagadta, hogy telefonált volna vezetés közben. A tanú elmondását alátámasztja a [...] számú jelentés az előállítás végrehajtásáról, az előállítás jogszerűségét kivizsgáló parancsnoki vélemény.

A panaszost 2016. november 21-én, 21 óra 6 perckor, az intézkedést követően elbocsátották és semmi olyan kijelentést nem tettek, hogy gépkocsival távozhat. A panaszos gépkocsija az intézkedés helyszínén maradt lezárva.

A közigazgatási eljárásban K. G. c. r. törm. meghallgatása távtanú formában történt meg, mivel határrendészeti szolgálatra volt vezényelve. Vallomásaiban elmondta, hogy a panaszost közúti gépjármű-ellenőrzés alá vonták és vele szemben alkoholszondát alkalmaztak. Ennek során a panaszos kétszer csak imitálta a szonda megfújását, majd érvényes fújás után megállapítást nyert, hogy alkoholt fogyasztott. Tájékoztatták arról, hogy a [...] Rendőrőrsön megismétlik a mérést egy hiteles szondával, ezért oda a panaszost előállították. A gépkocsiját a helyszínen hagyták, lezárva. Mindkét mérőeszközhöz steril, bontatlan fúvókát használtak. Mivel megerősítést nyert, hogy a panaszos alkoholfogyasztást követően vezetett, így közigazgatási bírságot szabtak ki, amelyet a panaszos átvett, aláírt. A tanú elmondta, hogy a gépkocsivezető nem telefonált vezetés közben, hanem ő telefonált a szolgálati telefonjával, mert jelentette a szolgálatirányító parancsnoknak, hogy előállítást foganatosítanak.

Mivel a tanú meghallgatásán a panaszos 2016. december 19-én nem jelent meg és a postai tértivevényt sem kapta meg, nem zárta ki a rendőr annak a lehetőségét, hogy a posta nem kézbesítette a panaszosnak szóló értesítést, ezért 2016. december 21-én újólág kézbesítette az értesítéseket az eljárás megindításáról, valamint telefonon is tájékoztatta a panaszost arról, hogy lehetősége van az ügyben nyilatkozatot tenni. 2016. december 22-én, a [...] Rendőrőrsön meghallgatta a panaszost, aki elmondta, hogy azért nem jelenet meg a tanú meghallgatásán, mert semmiféle értesítést nem kapott. Továbbá tájékoztatta a rendőrt, hogy 2016. november 24-én postázta a Testületnek a panaszát és nem szeretné, hogy a rendőrség vizsgálná azt ki. Elmondta azt is, hogy a közigazgatási bírság ellen keresetet fog benyújtani a bírósághoz.

A rendőr megjegyezte, hogy az időközben visszaérkezett tértivevényből megállapítható, hogy a posta 2016. december 12-én értesítést hagyott a panaszosnak a hivatalos küldemény érkezéséről, ám azt csak 2016. december 19-én N. L., a panaszos hozzátartozója vette át. Így a panaszos állítása, hogy semmiféle értesítést nem kapott valótlan és rosszhiszemű.

B. A. r. örgy. a beszerzett adatokból megállapította, hogy a panaszos bejelentése alaptalan, a rendőri intézkedés jog-és szakszerű volt.

2) J. T. r. örgy. a [...] Rendőrőrs parancsnoka 2016. december 15-én kelt e-mail üzenetében tájékoztatta B. A. r. örgy-t arról, hogy a [...] Rendőrőrs mind a Drager gyártmányú kézi, mind pedig a Seres gyártmányú stabil alkoholmérő eszközökhöz rendszeresített, steril, csomagolt fűvókákkal került ellátásra. Ezeket a fűvókákat – a készlet megfogyatkozása esetén – rendszeresen a [...] Rendőrkapitányság gazdasági előadójától veszi át az állomány. Az eligazítás során a parancsnok ellenőrzi az alkoholmérő eszközök meglétét, működőképességét, valamint használhatóságát, amelyhez hozzátartozik a steril fűvókák meglétének az ellenőrzése is. Az eligazítások részét képezi a steril fűvókák használatára vonatkozó kioktatás.

3) A rendőrség mellékelte a panaszos előállításáról készült jegyzőkönyvet, amely szerint a panaszost 2016. november 21-én 20 óra 15 perckor a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 29. § (1) bekezdés 1) pont szerint igazoltatták, az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján átvizsgálták és az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja szerint előállították. A személyi szabadsága korlátozása helye [...] utca 16. szám alatti hely volt. Az intézkedés során kényszerítő eszközt nem alkalmaztak a panaszossal szemben.

Az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírása mezőben olvasható, hogy a panaszossal szemben intézkedő rendőrök (K. G. c. r. törm. és P. M. Sz. c. r. törm.) szolgálatuk teljesítése során, a fentebbi napon, 20 óra 15 perckor közúti ellenőrzés végett a [...] utca 16. szám előtt igazoltatás alá vonták a [...] frsz-ú, [...] típusú járművet, amelyet a panaszos vezetett. Az igazoltatás során a panaszos személlyel szemben, 20 óra 16 perckor Drager típusú ARDJ0836 gyárú számú légalkoholmérő készüléket alkalmaztak, amely 0,24 mg/l értéket mutatott. A fentiek miatt a [...] Rendőrőrsre előállították a panaszost további mintavétel végett. A rendőrőrsön lévő Seres Ethylometer 679T-H típusú, 3004 gyári számú készüléken, 21 óra 16 perckor a 1540 mintaszámon 0,25 mg/l értéket fújt a panaszos. 21 óra 35 perckor a 1541 mintaszámon 0,25 mg/l értékű fújás történt. A készüléken az óra a nyári időszámítás szerint van beállítva, így az 1 órával többet mutat.

Az eljárás során [...] kkt. ügyszámon közigazgatási bírság került kiszabásra.

Az intézkedésről kamerafelvétel készült.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdés szerint a panaszosnak az előállítás okáról szóló tájékoztatót és az előállítás idejéről szóló igazolást kiadták.

Az előállítás oka 2016. november 21-én 21 óra 6 perckor megszűnt, akkor a panaszos szabadon bocsátása megtörtént.

4) Parancsnoki vélemény és kivizsgálás előállítás végrehajtásáról elnevezésű dokumentumban J. T. r. őrgy. a panaszossal szemben, az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pont szerint végrehajtott igazoltatást, az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján foganosított átvizsgálást és az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pont szerinti előállítást jogszerűnek, szakszerűnek és arányosnak minősítette.

5) A rendőrség mellékelte a panaszos előállítása során megtett és aláírt nyilatkozatát, amelyben kijelentette, hogy a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást az Rtv. 92. § és 93. § alapján megkapta; a vele szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel szemben panasszal nem él. Az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról, annak várható időtartamáról a tájékoztatást írásban, a részére kiállított – az előállítás időtartamáról szóló – igazolást átvette. Élelmezést nem kért, betegségben nem szenved, sérülése a rendőri intézkedés során nem keletkezett, így orvosi ellátásban sem részesült.

6) A rendőrségi előállítás idejéről szóló igazolás szerint a panaszos személyi szabadságát 2016. november 21-én 20 óra 15 perctől 21 óra 6 percig korlátozta a rendőrség. Ebben az időtartamban a panaszos a [...] utca 1. szám alatt tartózkodott.

A panaszos aláírásával hitelesítetten kijelentette, hogy az igazolásból egy példányt átvett; sérülése ezen időtartam alatt nem keletkezett; valamint panasszal nem élt.

7) A rendőrség mellékelte a hiteles elektromos légalkoholmérő berendezéssel végzett ellenőrzésről felvett jegyzőkönyvet.

A mérést szükségessé tevő cselekmény mezőnél az ittas járművezetés szerepel, amelyet a panaszos [...] utca 16. szám alatti helyen, 2016. november 21-én 20 óra 15 perckor követett el.

A panaszos aláírásával hitelesítetten kijelentette, hogy a jegyzőkönyvben szereplő tájékoztatást megértette, az adatkezeléshez nem járul hozzá.

A panaszos a jegyzőkönyvben nem nyilatkozott tüdőbetegségre és nem tett testhőmérséklet emelkedése kapcsán sem nyilatkozatot. Ezt a tényt aláírásával erősítette meg.

A jegyzőkönyv tanúsága szerint a panaszossal szemben először alkoholteszteres ellenőrzést hajtottak végre 2016. november 21-én 20 óra 16 perckor, amelynek az eredménye 0,24 mg/l érték volt.

Ezt követően a [...] utca 1. szám alatt Seres Ethylometer eszközzel (679T-H, 3004 gyári szám) két mérést végeztek el. Az I. mérés eredménye (2016. november 21. 20 óra 16 perc) 0,25 mg/l; a II. mérés eredménye (2016. november 21. 20 óra 35 perc) 0,25 mg/l volt.

A panaszos ezt követően aláírásával hitelesítetten kijelentette, hogy a mérés eredményét nem vonja kétségbe és nem kér véralkoholvizsgálatot. A jegyzőkönyv az általa elmondottakat helyesen tartalmazza. A jegyzőkönyvből egy példányt átvett.

8) A jegyzőkönyvben feltüntetett adatok alátámasztására a mérésekről készült nyugtákat is mellékelte a rendőrség. Ezek szerint a panaszossal szemben a Seres Ethylometer (679T-H, 3004) készülékkel 2016. november 21-én hajtottak végre mérést. Az első mérés eredménye 0,25 mg/l (20 óra 16 perc), a második mérés eredménye 0,25 mg/l (20 óra 35 perc).

9) P. M. Sz. c. r. törm-t 2016. december 19-én 14 óra és 14 óra 30 perc között hallgatták meg, mint tanút. Az eljárási cselekményről készült jegyzőkönyv az alábbi releváns információkat tartalmazza.

A tanú előadta, hogy a panaszossal szemben végrehajtott rendőri intézkedésre emlékszik. Aznap járőrszolgálatot látott el K. G. c. r. törm-rel. A tanú volt a gépkocsivezető. Az alkoholeszterek használati módját ismeri, arról korábban kapott eligazítást a szolgálatirányító parancsoktól. A fűvókák meglétéről a szolgálat kezdetén meg szokott győződni, általában kb. 15 db szokott lenni a gépkocsiban. Ezek celofán védőborítással vannak ellátva, amelyeket egyszer használnak fel, a használtat pedig eldobják.

Aznap, kb. 20 órakor, vagy azután valamint a [...] úton látták meg, hogy a később ismertté vált panaszos egy piros [...] gépkocsival lefordul a [...] utcába. Megállították őt és intézkedés alá vonták. Az intézkedés kezdetén bemutatkoztak és elmondták az intézkedés célját, amely közúti ellenőrzésből állt. Ennek során alkoholszondát alkalmaztak. Drager típusú szondát használtak, amelyhez a fűvókát (egy használatlant) alkalmaztak, a védőcelofánt a panaszos előtt távolították el arról.

A panaszos nem tiltakozott, semmilyen megjegyzést nem tett a műanyagcső állapotára. A szondát megfújta, amely alkoholfogyasztást mutatott ki, a pontos értéket nem tudja már a rendőr, de nem érte el a bűncselekményi gyanú szintjét. Ilyenkor az a szabály, hogy a rendőrsőrsön lévő Seres alkoholmérő készülékkel meg kell ismételní a szondázást. Ez az alkoholmérő hitelesített, a mérés eredményét a bíróság elfogadja.

A rendőrök közölték a panaszossal, hogy előállítják a [...] Rendőrsre légalkoholmérésre. Erről tételesen felvilágosították, hogy mit jelent az, hogy előállítják és hogy mi fog vele történni, amelyet megértett, nem is ellenkezett. Semmilyen kényszerítőeszközt nem kellett vele szemben alkalmazni, mert teljesen együttműködő volt.

Az előállítása után az űrs épületében is egy bontatlan fűvókát használtak, amelyet előtte bontottak ki. Erre sem panaszkodott, hogy ez is koszos lenne, vagy ilyesmi. A Seres szonda is alkoholfogyasztást mutatott ki, amelyet dokumentáltak és a panaszos a mérés eredményét aláírta és azt el is ismerte, nem vont kétségbe a mérés eredményét. Ilyen papírnak is kell lennie a leadott jelentés mellékleteiben.

A tanú vezette a gépkocsit, és határozottan kijelentette, hogy nem telefonált vezetés közben, amúgy sem szokott sosem ilyet tenni. Rádióon jelentették az eseményeket, mert ilyenkor kötelesek jelenteni, hogy előállítást hajtanak végre.

A panaszossal szemben közigazgatási bírságot szabtak ki, amelyet szintén elmagyaráztak, hogy az mit jelent és azt is, hogy ha aláírásával elismerte, akkor jogorvoslatnak csak a bíróságon van helye abban az esetben, ha jogszabálysértő módon van kiszabva a bírság. Ezt a panaszos megértette, a bírságnyomtatványt aláírta. Ezt követően kitöltötték az igazolást az előállítás idejéről, amelyet a panaszos átvett, amely másolatát a jelentéshez mellékeltek, és ezt a panaszos alá is írta.

A tanú ismételtén kijelentette, hogy a panaszt nem kellett egyáltalán kényszeríteni, hiszen teljesen együttműködő volt, még csak a hangjukat sem emelték fel. Amennyiben kifogásolta volna a műanyagcső tisztaságát, bár teljesen bontatlant adtak neki, akkor kicserélték volna neki minden további nélkül.

A tanú valóban mondott olyat a panaszosnak az intézkedés végén, hogy szerencséje volt, de ezt arra mondta, hogy ha a légalkoholszintje egy kicsivel magasabb lett volna, akkor az bűncselekmény lett volna és ez így csak közigazgatási eljárást vont maga után és akkor a vezetői engedélyét el kellett volna venni és bírósági eljárás lett volna. De mindezt tájékoztatásként mondta el a panaszosnak, semmilyen szándéka nem volt arra, hogy megbántsa, vagy minősítse a cselekményét.

10) A panaszt a panaszeljáráásban, mint ügyfelet 2016. december 22-én 17 óra 17 óra 30 perc között hallgatták meg, amely során az alábbiakat adta elő.

2016. november 24-én postázta a Testülethez a panaszát és kérte, hogy itt vizsgálják azt ki. Továbbá előadta, hogy keresetet fog benyújtani a bírósághoz, mert nem ismeri el az alkoholfogyasztást.

11) K. K. c. r. törm-t 2016. december 20-án hallgatták meg; a tanúkenti meghallgatásról felvett jegyzőkönyvet 14 órakor zárták le.

A tanú meghallgatása alkalmával előadta, hogy 2016. november 21-én éjszakai járőrszolgálatot látott el P. M. c. r. törm-rel, 19 órától 2016. november 22-én 7 óráig. Ennek során általános közúti ellenőrzés során, igazoltatás alá vonták a panaszt. Az intézkedés során Drager (ARDJ 0836 sorszámú) légalkoholmérő eszközt alkalmaztak. A szonda tetején található csövet az intézkedés alá vont panaszos előtt bontotta ki a csomagolásból, majd úgy helyezte el a készüléken, hogy a cső azon részéhez, amelyet a szájba kellett venni még véletlenül sem ért hozzá. A panaszosnak elmondta az eszköz megfújása előtt annak működési szabályait, valamint nyilatkozta betegségről, ami miatt esetlegesen a szondát megfújni nem tudná, erre nem válaszolva a tanú utasításainak eleget téve a panaszos megfújta a szondát. A szonda, amint légmozgás keletkezik a csőben sípoló hangot ad. A panaszos a szájába véve a szondát kétszer imitálta csak a fújást, viszont a csőbe nem fújt bele, mivel az eszköz nem sípolt. Ezután mégis megfújta rendesen, ami pozitív lett. A pozitív szonda eredményt követően elmondta neki, hogy a [...] Rendőrőrsön van egy hiteles mérőeszköz, amivel az eredményt pontosítani tudják, mivel a kézi mérőeszköz csak egy körülbelüli értéket mutat, ettől lehet kevesebb vagy több is a szervezetben található alkohol mennyiség. Ezt követően a

panaszos a gépkocsiját lezárta, abból értéktárgyait kivette, majd a rendőrségi gépjárművel a rendőrörsre került előállításra mintavétel céljából. A tanú a rendőrörsön tájékoztatta őt, hogy a hiteles mérőeszközt összesen négyszer kell megfűjni, 2x2 lebontással, közte 15 perces szünettel. A gépbe behelyezendő fűvókát szintén az intézkedés alá vont panaszos előtt bontotta ki a steril csomagolásból és úgy helyezte el a gépbe, hogy a szájba vételéhez szükséges rész érintetlen legyen. A panaszos ennek kapcsán sem nyilatkozott tüdőbetegségről. A kifűjt érték közigazgatási eljárás keretein belül került lefolytatásra, amely 100000 forintos pénzbírsággal járt. A megfelelő tájékoztató és nyilatkozatok kitöltését követően, amiről másolatot kaphat, részére átadta, majd szabadon bocsátották a panaszost. Az intézkedés kb. egy órát vehetett igénybe. A szabadon bocsátáskor nem nyilatkozott mozgásszervi betegségről, illetve szemmel láthatóan nem volt mozgásszervi problémája.

A tanú ezt követően célirányosan feltett kérdésekre az alábbi válaszokat tette. A szonda működését ismeri. Meggyőződött arról, hogy a gépkocsiban volt alkoholteszterhez originál fűvóka, amely be is volt csomagolva. A tanú alkalmazta a panaszossal szemben a szondát, amely során bontatlan csomagolását használt fel. A szolgálati gépkocsit P. M. r. törm. vezette. A panaszost a közigazgatási bírság kiszabásakor tájékoztatták a jogorvoslati lehetőségeiről. A panaszost az eljárás során egyszer sem kellett kényszeríteni, önként fűjt. A tanú előadta, hogy nem mondtak olyat a panaszosnak, hogy gépkocsival folytathatja tovább az útját, hiszen azt mondták neki, felhívták a figyelmét arra, hogy ha meglátják, hogy gépkocsival tovább közlekedik, akkor ismét előállítják. P. M. r. törm. nem telefonált vezetés közben. A tanú telefonált a szolgálati mobilon a jobb első ülésről és a szolgálatirányítót hívta [...]on, hiszen jelentette neki az előállítást.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszosok kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

1) A Testületnek a sérelmezett események vonatkozásában először saját hatáskörét kellett megállapítania, vagyis azt kellett megvizsgálnia, hogy mely kifogások érdemi vizsgálatát folytathatja le a panasz eljárásban.

A panaszos kifejezetten kérelmezte a Testületet, hogy a vele szemben kiszabott bírságot törölje el.

A Testület hatáskörével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 92. § (1) bekezdésére, amely szerint azon rendőri intézkedéseket és mulasztásokat vizsgálhatja, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek – a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.) tekintetében van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A rendőrség közlekedési hatóságként végzett tevékenységét a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény szabályozza. Az ott meghatározott feladatának ellátása során jogosult a törvény 20. § (1) bekezdés k) pont ka) alpont szabályai szerint bírságot kiszabni. Jelen esetben a bírság kiszabásának jogalapját és annak mértékét a rendőrség által észlelt, a közúti árufuvarozáshoz és személyszállításhoz kapcsolódó egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről szóló 156/2009. (VII. 29.) Kormányrendelet (továbbiakban: Bírságrendelet) 11/D. számú melléklet 2. pontja biztosította.

A bírsággal szemben jogorvoslatot a közigazgatási hatósági eljárás és nyilvántartás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 109. § biztosít. Figyelemmel arra, hogy a panaszos, mint ügyfél a közigazgatási eljárásban a jogsértés elkövetését elismerte, a közigazgatási bírság kiszabását tudomásul vette, így a közigazgatási bírság jogerőre emelkedett, ellene fellebbezésnek nincs helye, azonban annak bírósági felülvizsgálatát a bírságot kiszabó hatóságnál benyújtott keresetében 30 napon belül, jogszabálysértésre hivatkozással a Budapesti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól kérheti. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, azonban a felek kérelmére tárgyalást tart. Tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevelében kérheti, amelynek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

A rendőrség, mint közlekedésrendészeti hatóság által, közúti közlekedésre vonatkozó jogszabályok alapján gyakorolt hatósági jogkörében – amelyet számára a Ket. garantál – óság alkalmazott szankcióról, annak esetleges visszavonásáról vagy megváltoztatásáról a fenti jogszabály keretei között saját hatáskörben dönt. Erre figyelemmel a Testület hatáskörének hiányában eljárásában nem vizsgálhatja azt, hogy a panaszos magatartásával megvalósított-e olyan jogellenes cselekményt, amely vele szemben indokoltá tette közigazgatási bírság kiszabását, valamint nem határozhat a kiszabott bírságok mérsékléséről, visszavonásáról és a meghozott határozat felülvizsgálatára sem rendelkezik törvényi felhatalmazással.

A fentiekből következik, hogy a Testületnek nincs hatásköre annak vizsgálatára, hogy a panaszos elkövetett-e közigazgatási bírsággal sújtható szabályszegést; valamint arra sem, hogy felülvizsgáljon egy konkrét eljárást, kiszabott közigazgatási bírságokat mérsékeljen, vagy töröljön el.

IV.

A Testület hatáskörének birtokában megvizsgálta a panaszossal szemben alkalmazott alkoholszonda jogalapját és annak végrehajtása körülményeit, a hazajutása kapcsán előadott kifogásokat és azt, hogy a rendőri fellépés valóban félelemkeltő volt-e, valamint a rendőr tényleg mondott-e neki olyat, hogy „szerencséje volt” és hogy „folytathatja tovább az útját a gépkocsival”.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszos Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezete II. cikkében biztosított emberi méltósághoz, a IV. cikkének (1) bekezdésében foglalt személyi

szabadsághoz való, a XX. cikkben szabályozott testi-lelki egészséghez, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A panaszossal szemben a rendőrség két jogalap alapján, két időpontban is alkalmazott alkoholszondát, így a Testület külön-külön vizsgálta azt meg, hogy erre a rendőrségnek mindkét esetben kellő jogszabályi felhatalmazás állt-e a birtokában.

a) A rendőrség tájékoztatása szerint a járőrök szolgálati gépjárművel éjszakai műszakban láttak el közúti ellenőrzést, amikor a panaszost 2016. november 21-én közlekedésrendészeti intézkedés alá vonták. Ennek keretén belül az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja alapján igazoltatták, majd Drager típusú alkoholszondát alkalmazva légzésminta adására kötelezték. A panaszos az intézkedésnek alávetette magát, önként megfújta a készüléket, amely 20 óra 16 perckor 0,24 mg/l értéket mutatott.

A rendőrség feladata az Rtv. 1. § értelmében a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem és az Rtv-ben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés. A rendőrség a bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében (Rtv. 1. § (2) bekezdés 2. pont), közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el (Rtv. 1. § (2) bekezdés 4. pont).

Az Rtv. 44. § (1) bekezdés c) pontja szerint a rendőr közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a jármű vezetőjét a rendszeresített eszközzel légzésminta, ha nála a vezetési képességére hátrányosan ható szer befolyása vagy alkoholfogyasztás miatt bűncselekmény vagy szabálysértés, illetve a közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés elkövetésének gyanúja merül fel, az egészségügyi szolgálat igénybevételeivel vér-, vizelet- és műtétnek nem minősülő módon egyéb minta adására kötelezheti.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség, a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A 8. § szerint pedig a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

A Szolgálati Szabályzat 9. § (3) bekezdése szerint a rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha

- a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy
- b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és - amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele - rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

A hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből kitűnik, hogy az Rtv. 44. §-a alapján a rendőr jogosult valamennyi, a közlekedésben résztvevő járművet közúti ellenőrzés alá vonni és ezen közlekedésrendészeti intézkedés során ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és a járművet vezető személy vezetési képességre alkalmas állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal – megilleti. Míg az Rtv. 29. § alapján a rendőri intézkedéshez az szükséges, hogy a rendőr valamilyen jogellenes cselekmény gyanúját észlelje.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

Az ittasság ellenőrzéséről szóló 27/2010. (OT 14.) ORFK utasítás, amelyet a 34/2013. (IX. 6.) ORFK utasítást módosított (továbbiakban együtt: ORFK utasítás) 2. pontjában előírja, hogy az ORFK utasítás szerint kell eljárni a – közúti, vasúti, vízi és légi - közlekedés szabályai megtartásának jogszabályi felhatalmazás alapján történő ellenőrzése, továbbá mindazon személyek ellenőrzése során, akiknél a cselekmény elkövetése kapcsán a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol szervezetben való jelenléte vizsgálatot igényel.

Az ORFK utasítás 3. pontja tartalmazza, hogy a rendőr feladatának ellátása során ittasság ellenőrzést kizárólag a rendszeresített a) elektromos alkoholteszterrel (a továbbiakban: alkoholteszter), b) Spiratest alkoholkimutató indikátorcsővel (a továbbiakban: alkoholszonda) és c) hiteles elektromos légalkoholmérő berendezéssel (a továbbiakban: hiteles mérőeszköz) hajthat végre. Ezt egészíti ki a 3/A. pont, amely szerint alkoholteszter, alkoholszonda és hiteles mérőeszköz kizárólag az azt alkalmazó rendőr részére meghatározott szolgálati feladat ellátása érdekében használható. Végezetül a 4. pont meghatározza, hogy alkoholszonda alkalmazására csak alkoholteszter hiányában kerülhet sor.

A Testület a fentiek alapján megállapította, hogy a rendőrök oldalán fennállt a panaszossal szembeni intézkedési kötelezettség, tekintettel a fent hivatkozott jogszabályhelyekre. A rendőrség a közlekedési szabályok betartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra vonatkozó előírások megtartását, valamint a jármű vezetőjének vezetésre képes állapotát minden esetben ellenőrizheti, erre tekintettel a Testület megállapította, hogy az intézkedő rendőrök a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában (Rtv. 44. §) jártak el a panaszossal szemben, amikor közlekedésrendészeti intézkedés keretén belül légalkoholmérést végeztek el vele szemben. Erre figyelemmel a Testület véleménye szerint a mérés végrehajtása nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

b) A rendőrség tájékoztatása alapján, miután a helyszínen a panaszos légalkohol koncentrációjának a mérése pozitív eredményt (0,24 mg/l értéket) mutatott, így további intézkedés végrehajtása érdekében a panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja alapján előállították a [...] Rendőrkapitányságra, ahol Seres Ethylometer, rendszeresített, hiteles mérőeszközzel két mérést is elvégeztek. Az első mérést 20 óra 16 perckor, míg a másodikat 20 óra 35 perckor. Mindkét mérés eredménye pozitív volt (0,25 mg/l).

i) Az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja értelmében a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, akitől bűncselekmény gyanúja vagy szabálysértés, valamint közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés bizonyítása érdekében vizeletvétel vagy véralkohol-vizsgálat céljából vérvétel, valamint műtétnek nem minősülő módon egyéb mintavétel szükséges.

A mintavétel céljából történő előállítás szabályait a Szolgálati Szabályzat 29. § (1) bekezdése tovább részletezi: „A vizsgálat céljából előállított személytől a mintavétel szükség esetén – az Rtv. 44. § (1) bekezdés c) pontjában [a jármű vezetőjét a rendszeresített eszközzel légzésminta, ha nála a vezetési képességére hátrányosan ható szer befolyása vagy alkoholfogyasztás miatt bűncselekmény vagy szabálysértés, illetve a közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés elkövetésének gyanúja merül fel, az egészségügyi szolgálat igénybevételével vér-, vizelet- és műtétnek nem minősülő módon egyéb minta adására kötelezheti], valamint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 106. § (3) bekezdésének első mondatában meghatározott esetekben – kikényszeríthető. Ilyenkor a mintavételre rendőrorvost, ahol ez nem lehetséges, vagy késedelmet okoz, ott az állami egészségügyi szolgálat orvosát kell igénybe venni”.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszos a helyszínen elismerte a szonda megfűzését követően, hogy alkoholt fogyasztott, így őt előállították az illetékes rendőrkapitányságra abból a célból, hogy hitelesített mérőeszközzel is megmérhessék a légalkoholkoncentrációját. Az elvégzett két vizsgálatról szóló jegyzőkönyvön aláírásával hitelesítve a panaszos úgy nyilatkozott, hogy elismeri a mérési eredményt, a jegyzőkönyv a valós adatokat, körülményeket tartalmazza. Erre figyelemmel a Testület az általa kialakított történeti tényállása részeként kezelte, hogy a panaszos a közlekedésrendészeti intézkedés helyszínén és a rendőroros épületében is, a mérések elvégzését követően elismerte, hogy alkoholt fogyasztott. A panaszos közokiratban jelentette ki, hogy az értékeket elismeri, nem igényel egyéb vizsgálatot. Erre tekintettel szabtak ki vele szemben közigazgatási bírságot.

Figyelemmel arra, hogy a helyszínen elvégzett mérés eredménye 0,24 mg/l légalkoholkoncentrációt mutatott ki, így a rendőrség a panaszost előállította, hogy az érték valóságalapjáról hitelesített légalkoholmérő készülékkel is meggyőződhetnek.

Az ORFK utasítás 6. pontja előírja, hogy az ittaság ellenőrzését a cselekmény időpontját követően a lehető legrövidebb időn belül, de legkorábban a szeszes ital fogyasztás befejezésétől számított 10 perc elteltével kell végrehajtani. Ennek érdekében az ittaság ellenőrzés megkezdésekor szóban lehetőség szerint nyilatkoztatni kell az intézkedés alá vont személyt, hogy a) mikor fogyasztott utoljára szeszes italt; b) fogyasztott-e kábítószer, egyéb kábító hatású anyagot, lelki működést befolyásoló gyógyszert (a továbbiakban együtt: vezetési képességre hátrányosan ható szer). A 7. pont szerint alkoholtester a mérési eredményt számszerűen kijelző úgynevezett „aktív” üzemmódban vagy a mérési eredményt számszerűen ki nem jelző úgynevezett „passzív” üzemmódban alkalmazható. Amennyiben az

alkoholteszterrel „passzív” üzemmódban végzett mérés eredménye pozitív, úgy a mérést „aktív” üzemmódban haladéktalanul meg kell ismételni.

A 2014. január 17-től hatályos ORFK utasítás 9. pontja értelmében

- a) közúti gépi meghajtású járművet vezetónél a 0,15 mg/l;
- b) közúti nem gépi meghajtású járművet, vasúti vagy légi járművet, gépi meghajtású úszólétesítményt vezetónél a 0,25 mg/l;
- c) nem gépi meghajtású úszólétesítményt vezetónél a 0,30 mg/l;
- d) egyéb esetben a 0,50 mg/l légalkohol értéket nem haladja meg, szóban nyilatkoznatni kell, hogy tüdőbetegségben szenved-e, vagy van-e testhőmérséklet emelkedése.

Abban az esetben, ha a 25. pont alapján nem áll fenn a vér- és vizeletminta vétel esete, és az alkoholfogyasztás tényét vagy az azzal megvalósított jogsértést nem büntetőeljárásban értékelik, úgy az intézkedés alá vont személyt nyilatkoznatni kell arról, hogy a mérési eredményt elfogadja-e. Amennyiben úgy nyilatkozik, hogy elfogadja, akkor az előző nyilatkozatait és a mérés eredményét az 1. számú melléklet szerinti „Nyilatkozat” (a továbbiakban: Nyilatkozat) kitöltésével rögzíteni kell. A Nyilatkozat rögzítését követően további mintavételre intézkedni nem kell.” Ezt egészíti ki az ORFK utasítás 11. pontja, amely szerint abban az esetben, ha az intézkedés alá vont személy a 9. pont szerinti mérési eredményt nem fogadja el (a Nyilatkozatot nem írja alá), szóban nyilatkoznatni kell arról, hogy hajlandó-e magát alá vetni hiteles mérőeszközzel történő vizsgálatnak. Ha úgy nyilatkozik, hogy hajlandó, hiteles mérőeszközzel történő mérésre kell intézkedni. Ennek érdekében az intézkedés alá vont személyt kielégzett levegő hiteles mérőeszközzel történő megvizsgálása érdekében elő kell állítani, kivéve, ha a mérőeszköz az ellenőrzés helyszínén rendelkezésre áll.

A hiteles mérőeszköz alkalmazásának szabályait az ORFK utasítás 16-24. pontjai tartalmazzák. Ezekre tekintettel megállapítható, hogy a hiteles mérőeszközzel történő mérés végrehajtása előtt a mérést végrehajtó (intézkedő) rendőr köteles meggyőződni arról, hogy az eszköz alkalmas-e joghatással bíró (bizonyító erejű) mérés végzésére, azaz a mérőeszköz hitelesítése a mérésügyről szóló törvény végrehajtásáról szóló 127/1991. (X. 9.) Korm. rendelet 13. §-ában foglaltak szerint nem veszítette hatályát. Amennyiben a hivatkozott rendelkezésben rögzített bármely okból a mérőeszköz nem minősül hitelesnek, azzal mérés nem hajtható végre. A hiteles mérőeszközzel folytatott vizsgálat megkezdése előtt az intézkedés alá vont személyt a hiteles elektromos légalkoholmérő berendezéssel végzett vizsgálatról készült, a 2. számú mellékletben meghatározott jegyzőkönyv (a továbbiakban: Jegyzőkönyv) megfelelő rovataiban nyilatkoznatni kell esetleges tüdőbetegségére, testhőmérséklet emelkedésére, továbbá a vezetési képességre hátrányosan ható szer fogyasztására vonatkozóan. Ha az intézkedés alá vont személy a nyilatkozat megtételét megtagadja, illetve nyilatkozata szerint tüdőbetegségben szenved, vagy úgy nyilatkozik, hogy testhőmérséklet emelkedése van, avagy szervezetében a vezetési képességre hátrányosan ható szer jelenléte valószínűsíthető, a hiteles mérőeszközzel mérés nem hajtható végre, ezért vér- és vizeletminta vételre kell intézkedni. A hiteles mérőeszközzel – a használati útmutatójában előírt módon – 15 perc különbséggel két mérést kell elvégezni úgy, hogy az első mérés a cselekmény időpontjától számított 30 percen belül megtörténjen. A hiteles mérőeszköz alkalmazása után a vizsgálati eredményt mindkét mérés alkalmával két példányban kell kinyomtatni, és azokat az intézkedés alá vont személlyel alá kell íratni. A Jegyzőkönyvet két példányban kell felvenni. A kinyomtatott vizsgálati eredmény és Jegyzőkönyv egyik példányát a feljelentéshez, illetve amennyiben feljelentés megtételére nem kerül sor, akkor az

intézkedésről készült jelentéshez kell csatolni. A vizsgálati eredmény és a Jegyzőkönyv másik példányát az intézkedés alá vont személynek át kell adni. A mérés végrehajtásán és a Jegyzőkönyv felvételénél a mérőeszköz kezelőjén kívül legalább egy intézkedő rendőrnek jelen kell lennie, és a Jegyzőkönyvet mindegyiküknek alá kell írniuk.

A panaszos által fűjt mértékek meghatározása, értékelése kapcsán relevanciával rendelkezik a Bírásrendelet 11/D. melléklet 2. pontja, hiszen az a rendőrök által követendő eljárást determinálja. Erre tekintettel, ha a gépi meghajtású járművet vezető szervezetében 0,30 gramm/liter véralkohol-, illetve 0,15 milligramm/liter levegőalkohol-koncentrációnál magasabb értéket eredményező szeszes ital fogyasztásából származó alkohol van, amennyiben az nem minősül bűncselekménynek fix összegű, 100000 forint közigazgatási bírság szabandó ki.

A fentebb hivatkozott ORFK utasítás rendelkezéseire figyelemmel a rendőrség légalkoholmérést alkalmazott, amely pozitív eredményt mutatott, sőt a panaszos is úgy nyilatkozott, hogy alkoholt fogyasztott. Azonban ahhoz, hogy az alkoholfogyasztás ténye és annak pontos mértéke bizonyos lehessen további vizsgálatok elvégzése volt indokolt, tekintettel arra, hogy a közlekedésrendészeti intézkedés keretén belül végrehajtott mérés olyan pozitív értéket mutatott, amely közigazgatási bírság kiszabását kötelező jelleggel vonja maga után. A Testület véleménye szerint jelen esetben nem volt megalapozatlan az a rendőrségi állítás, hogy a panaszos alkoholt fogyasztott, így a vele szemben, alkoholfogyasztásra felmerült gyanút csakis további intézkedés végrehajtásával lehetett tisztázni. **Ezen körülményekre figyelemmel a panaszos Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja szerinti előállítása kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában történt, így erre figyelemmel a Testület megítélése szerint nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga.**

ii) Mivel azonban az idézett rendelkezések az előállítás végrehajtását az abban foglalt feltétel teljesülése esetére – vagyis ha az intézkedés alá vont személyt érintő gyanú fennáll – nem kötelező jelleggel írja elő, hanem az intézkedő rendőrnek mérlegelési jogkört biztosít, a Testület a rendőri intézkedést az arányosság követelményére figyelemmel is szükségesnek tartotta értékelni.

Az Rtv. 15. §-a ugyanis kimondja, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül pedig azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

A Testület véleménye szerint a panaszossal szemben intézkedő rendőrök a helyszínen mért értékre tekintettel, az Rtv. 15. §-a szerint meghatározott arányosság követelményének a leginkább megfelelő mérést választották. Rendszeresített mérőeszközzel, további két légalkohol koncentráció mérést, rövid időn belül végeztek el a panaszossal szemben. A két mérés a helyszíni méréshez képest csupán egy századnyi eltérést mutatott, így a három mérés birtokában a rendőrök bizonyosan meggyőződtek arról, hogy a panaszos szervezetében 0,25 mg/l légalkoholkoncentrációnak megfelelő alkohol mennyiség található. Figyelemmel arra, hogy a három mérés szinte ugyanazt az eredményt adta, annak mértéke a bűncselekményi gyanú szintjét nem érte el, így határoztak a közigazgatási bírság kiszabása és a panaszos szabadon bocsátása felől.

Mindezekre tekintettel a Testület a panaszos előállítását arányosnak ítélte meg, így álláspontja szerint nem sérült a személyi szabadsághoz való joga.

Figyelemmel arra, hogy a panaszos a beadványában az előállítását kifejezetten nem sérelmezte, így az előállítás vizsgálatát csak az alkoholszonda alkalmazásának jogalapja szempontjából vizsgálta meg a Testület; külön az időtartam arányossága kapcsán nem tett megállapításokat.

2) A Testület ezt követően azt a panaszosi kifogást vizsgálta meg, amely arra vonatkozott, hogy a szonda megfújására a rendőrség őt kényszerítette. A mérések során a szonda fűvókája koszos volt, nem volt steril. A panaszos véleménye szerint az baktériumoktól és vírusoktól volt fertőzött.

A rendőrség határozottan visszautasította a panaszos által közölt valóságtartalmát. Az intézkedő rendőrök előadása szerint a gépkocsizó járőrszolgálat kezdete előtt minden esetben meggyőződnek arról, hogy elegendő mennyiségű steril, bontatlan fűvóka álljon a rendelkezésükre. Ugyanez igaz az őrsre is, hiszen a fűvókák utánpótlása és rendelkezésre tartása folyamatos. A panaszossal szemben a mérést elvégző rendőr a közlekedésrendészeti intézkedés helyszínén egy bontatlan csomagolású műanyag fűvókát vett elő úgy, hogy a csomagot a panaszos előtt bontotta ki és a celofánból úgy vette ki a fűvókát, hogy azzal a keze ne érintkezzen, így minél hitelesebb mérést tegyen lehetővé. Ugyanígy került sor az őrs épületében is a mérés elvégzésére. Továbbá a rendőrök előadták, hogy a panaszost a vizsgálat elvégzésére egyszer sem kellett kényszeríteni, hiszen végig együttműködő, nyugodt magatartást tanúsított.

A Testület az eszközök rendeltetésre kész és képes állapota tekintetében utal az ORFK utasításban foglaltakra. Az ORFK utasítást 29. pontja előírja, hogy a 3. pont szerinti eszközöket közvetlenül használó rendőri szerv vezetője intézkedik az eszközök gyártója által a használati útmutatóban meghatározott körülmények közötti használatára, üzemeltetésére, tárolására, karbantartására úgy, hogy azok folyamatosan a szolgálatot ellátó állomány rendelkezésére álljanak. A 30. pont értelmében a hiteles mérőeszközöket a Rendőrség objektumaiba, illetve a forgalombiztonsági mikrobuszokba kell telepíteni. Ideiglenes jelleggel (pl. fokozott ellenőrzések végrehajtása esetén) a hitelesített mérőeszközök más gépjárművekben is elhelyezhetők.

Tekintettel arra, hogy a panaszos és a rendőrség is a mérés elvégzése kapcsán előadott körülmények tekintetében ellentétes tartalmú információkról tájékoztatta a Testületet, így a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni a kérdésben. A Testület rendelkezésére álló korlátozott számú bizonyítási eszköze és a birtokában lévő csekély számú bizonyíték miatt a felek tényelőadásai között feszülő ellentmondást feloldani nem tudta, így nem tudott megállapítani egy olyan történeti tényállást, amely birtokában a kifogást érdemben megítélhette volna. **Emiatt a Testület úgy határozhatott, hogy a panaszos egészséghez és tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogainak a sérelme nem megállapítható.**

3) A Testület ezt követően azt vizsgálta meg, hogy a rendőrség mondott-e olyat a panaszosnak, hogy „szerencséje volt” és, hogy „folytathatja tovább az útját a gépkocsival”.

A panaszossal szemben intézkedő egyik rendőr tanúkénti meghallgatása során előadta, hogy valóban mondott olyat a panaszosnak az intézkedés végén, hogy szerencséje volt, de ezt arra mondta, hogy ha a légalkoholszintje egy kicsivel magasabb lett volna, akkor az bűncselekmény lett volna és ez így csak közigazgatási eljárást vont maga után és akkor a

vezetői engedélyét el kellett volna venni és bírósági eljárás lett volna. De mindezt tájékoztatásként mondta el a panaszosnak, semmilyen szándéka nem volt arra, hogy megbántsa, vagy minősítse a cselekményét. A másik rendőr tanúkénti meghallgatása során előadta, hogy nem mondtak olyat a panaszosnak, hogy gépkocsival folytathatja tovább az útját, hiszen azt mondták neki, felhívták a figyelmét arra, hogy ha meglátják, hogy gépkocsival tovább közlekedik, akkor ismét előállítják.

A Testület véleménye szerint habár csekély mértékű eltérés mutatkozik a két tényelődás között, mégis a közlések nem voltak alkalmasak arra, hogy a panaszos emberi méltósághoz fűződő alapvető jogát sértsék. **Minderre tekintettel a Testület úgy határozott, hogy nem sérült a panaszos emberi méltósághoz fűződő alapvető joga a rendőri közlések következtében.**

4) Végezetül a Testület a panaszos azon panaszát vizsgálta meg, amely arra vonatkozott, hogy a rendőrség nem biztosította számára azt, hogy a 1,5 km-re lévő gépjárművéhez visszazállítsák. A panaszos előadása szerint ízületi betegségekben szenved, így még mankóval is rendkívül megerőltető lett volna a számára a visszajutás, így meg fokozattan az volt, hogy nem volt nála mankó, hiszen a kerítésekbe kellett kapaszkodnia. (A beadványban nem számolt be arról, hogy ezen igényét jelezte volna a rendőrségnek, sőt arról sem, hogy az ízületi betegségeit a rendőrök tudomására hozta volna-e.)

A rendőrség előadta, hogy nem tudott arról, hogy a panaszos betegségben szenvedne, a szabadon bocsátáskor nem nyilatkozott mozgásszervi betegségről, illetve szemmel láthatóan nem volt mozgásszervi problémája. A rendőrség által becsatolt közokiratokban a panaszos többször, aláírásával hitelesítve kijelentette, hogy betegségben nem szenved.

A Testület leszögezi, hogy a rendőrségnek valóban nincs olyan jogszabályi kötelezettsége, amely szerint az állampolgárokat egy-egy rendőri intézkedést követően haza kell szállítaniuk, vagy akár segítkezniük kellene az állampolgárok hazajutásában. Ugyanakkor a rendőrség működésére vonatkozó jogszabályok több olyan rendelkezést is tartalmaznak, amelyek a rendőrséget általános, jogvédelmi és segítségnyújtási kötelezettséggel ruházzák fel. Az Rtv. 2. § (1) bekezdése ugyanis alapvető szinten mondja ki, hogy „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.” Szükséges ezen túl megemlíteni az Rtv. 17. § (1) bekezdésében foglaltakat is, amely szerint „a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.”

A Testület gyakorlata alapján abból indul ki, hogy főszabály szerint a rendőrség nem köteles az intézkedés alá vont személyeket hazaszállítani, hiszen erre semmilyen jogszabály nem kötelezi őket. Kivételes esetben azonban, mérleges alapján indokoltá válhat az intézkedés alá vont személy hazaszállítása. A Testület gyakorlatában erre okot adó körülmény az életkor, az egészségügyi állapot.

Habár a rendőrség és a panaszos tényelődása között első olvasatban ellentmondás tapasztalható, mégis a rendőrség által, a Testület rendelkezésére bocsátott dokumentumok

tartalmának vizsgálata során kimutatható, hogy a panaszos nem adott elő olyan egészségügyi körülményt, amely megnehezítette volna az őrök épületéből való távozását. Erre tekintettel a Testület a rendőrség tényelődését tartotta valószínűnek, így nem tudhattak a panaszos panaszairól. **Erre figyelemmel, mivel a rendőrségnek nem volt érdemi információja a panaszos mozgásszervei problémájáról, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga, hiszen a rendőrség nem tudhatta azt, hogy a panaszosnak segítség kellene az őrök épületéből való távozáshoz.**

V.

A Testület a lefolytatott vizsgálatában megállapította, hogy a rendőrség kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában fogantatosította a panaszos légalkohol koncentrációjának a méréseit, így a panaszos tisztességes eljáráshoz és személyi szabadsághoz fűződő alapvető jogai nem sérültek. A végrehajtás körülményeinek megítélése kapcsán a Testület feloldhatatlan ellentmondást tapasztalt a két fél tényelődásai között, így nem tudott egy olyan történeti tényállást kialakítani, amely alapján érdemben megítélhette volna a panaszos kifogásait, emiatt csakis úgy határozhatott, hogy a panaszos egészséghez és tisztességes eljáráshoz való alapvető jogainak a sérelme nem megállapítható. A rendőrök által használt kifejezések kapcsán a Testület a panaszos által előadott információkat alaptalannak minősítette, ezért úgy határozott, hogy a panaszos emberi méltósághoz fűződő alapvető joga nem sérült. Végezetül a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga, mert a rendőrök nem segítettek neki abban, hogy a 1,5 km-re lévő autójához visszajusson.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést fogantatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2016. július 6.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag